

Máj

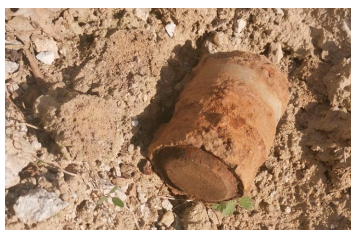
rozžiaril centrum obce

str. 4

2 | doprava

Cestu na Havran opravujú
na viacerých úsekoch naraz

5 | rozhovor

Keď vojak objaví v záhrade
granát

6 – 7 | téma

Bananskí hasiči pomáhajú
už 130 rokov

Nezabudnite chrániť seba i svoje okolie:

Ruško musí
kompletne
prekryvať
ústa aj nos.

Udržujte si od
ostatných osôb
odstup aspoň
2 metre.

Používajte vždy
teplú vodu a
mydlo, v núdzi
dezinfekčný gél.

Spolu to zvládneme!

Mobilné očkovanie prebehne aj na Banke

Obec Banka v spolupráci s Trnavským samosprávnym krajom priamo v obci Banka ponúka registráciu na očkovanie proti ochoreniu COVID-19 vakcínou PFIZER/BIONTECH.

Obyvatelia obce Banka vo veku 60+ a občania mladší ako 60 rokov so závažnými chronickými ochoreniami, držiteľia ZŤP alebo invalidní dôchodcovia aj so sprievodom sa môžu registrovať na očkovanie, ktoré prebehne v Kultúrnom dome Banka mobilnou očkovačkou jednotkou po potvrdení termínu koordinátormi očkovania.

V prípade zdravotnej kontraindikácie (osoba trvalo pripútaná na lôžko) sa očkovanie uskutoční priamo v domácnosti. Registrovať sa môžete každý stránkový deň v čase od 8.00 do 12.00 hod. na Obecnom úrade Banka osobne alebo telefonicky na mobilných číslach **0901 745 177** a **0910 505 360**, resp. zaslaním SMS správy.

Termín očkovania bude oznámený v dostatočnom predstihu. Čakateľ bude o ňom informovaný telefonicky.

OcÚ Banka

hasičstvo

Spaľovanie odpadu aj vypaľovanie porastov je prísne zakázané

V obciach sa rozmáha fenomén spaľovania odpadu zo záhrad či domácností a vypaľovania tráv či iných porastov. Obyvatel' pri tejto protizákonnej činnosti riskuje vznik požiaru, nehovoriac o tom, že ruší susedov smradom a dymom. Nasmerované periny na balkóne by však neboli hlavný problém...

Pri spaľovaní bioodpadu sa do ovzdušia uvoľňuje oxid uhoľnatý, rôzne uhľovodíky, dechtové látky a dioxíny. Pri spaľovaní plastov vznikajú navyše zdraviu nebezpečné karcinogénne spĺodiny horenia, ktoré obyvatelia nielenže priamo vdychujú, ale dostávajú sa aj do atmosféry, odkiaľ vo forme zrážok dopadajú do pôdy, v ktorej si pestujeme zeleninu a ovocie.

Na záver fakt na zamyslenie – za posledné desaťročie bolo príčinou každého piateho požiaru práve vypaľovanie porastov. Vyzývame preto obyvateľov, aby nevypaľovali porasty a nepáliili vo svojich záhradách bioodpad a už vôbec nie umelú hmotu a nebezpečný odpad.

DHZ Banka, MV SR

samospráva

28. zasadnutie obecného zastupiteľstva

Dňa 11. mája 2021 sa konalo 28. zasadnutie obecného zastupiteľstva obce Banka, ktoré:

schválilo

- umiestnenie vodomornej šachty na pozemku vo vlastníctve obce v k. ú. Banka, C-KN parc. č. 1355/1 pre žiadateľa spoločnosť e.VII, s. r. o., so sídlom Tichá 49, 811 02 Bratislava 1, IČO 35937254, ktorá bude slúžiť v rámci projektu „PINIA“; vodomerná šachta bude vybudovaná v súlade s nákrešom predloženým žiadateľom, ktorý tvorí neoddeliteľnú prílohu tohto uznesenia s podmienkou, že žiadateľ zabezpečí vybudovanie vodovodnej prípojky na tenisové kurty vo vlastníctve obce

- prijatie daru od spoločnosti e.VII, s. r. o., so sídlom Tichá 49, 811 02 Bratislava 1, IČO 35937254 – pozemkov v k. ú. Banka C-KN parc. č. 1366/48, 1366/49, 1373/47, 1373/48 vzniknutých na základe geometrického plánu vyhotoveného Geodone, s. r. o., Hviezdoslavova 894/30, Vrbové, IČO 36254444, č. 501/2020 zo dňa 3. 2. 2021; ďalej tiež uzavretie darovacej zmluvy na prevod vlastníctva vyššie uvedených pozemkov a poveruje starostku obce k právnym úkonom vedúcim k plneniu uznesenia
- uloženie inžinierskej siete

- kanalizácie na odvedenie dažďových vôd na pozemku v k. ú. Banka vo vlastníctve obce – C-KN parc. č. 1280/1, zapísanom na LV č. 1300 v rozsahu určenom geometrickým plánom č. 11/2021 zo dňa 6. 4. 2021, úradne overený dňa 20. 4. 2021 pod č. G1-241/2021 v šírke najviac 3 m v prospech každodobého vlastníka nehnuteľností zapísaných pre k. ú. Banka na LV č. 53 a uvedie pozemok (cestu) po realizácii do pôvodného stavu za odplatu 200 €

- uzavretie zmluvy o budúcej zmluve na prenájom nehnuteľného majetku obce C-KN parc. č. 1188/12 ostatná plocha o výmere zastavanej objektom zariadenia rýchleho občerstvenia vybudovaného v rámci projektu „Zhotovenie projektov dokumentácie a vybudovanie zariadenia rýchleho občerstvenia v areáli futbalového ihriska v obci Banka“ za podmienok: najnižší nájom 600 € mesačne, doba nájmu určitá, najviac 10 rokov, s víťazom výzvy vyhlásenej obcou Banka dňa 7. 12. 2020, ktorým je spoločnosť ORS service s. r. o., E. F. Scherera 4800/28, 921 01

Piešťany, IČO 48025950 postupom podľa § 9a ods. 9 písm. c) Zák. č. 138/1991 Zb. o majetku obcí a poveruje starostku obce k právnym úkonom vedúcim k plneniu uznesenia

- uzavretie zmluvy na prenájom montovaného prístrešku vo vlastníctve p. Marcela Šobíška, bytom Inovecká 23, Banka, umiestneného v areáli futbalového ihriska za nájomnú cenu 50 eur/mesiac na dobu 1 roka

- uzavretie dohody o ukončení platnosti nájomnej zmluvy zo dňa 27. 4. 2018 uzavretej s Urbárskym spoločenstvom Banka, Podhorská 53, 921 01 Banka, IČO 42298181 ku dňu 1. 6. 2021 a poveruje starostku obce k právnym úkonom vedúcim k plneniu uznesenia

- Rozpočtové opatrenia obce Banka č. 3/2021 a Rozpočtové opatrenie Základnej školy s materskou školou č. 5, 6, 7/2021 v znení pripojenom ako príloha k uzneseniu

- čerpanie rezervného fondu vo výške 143 562,54 eur, čo je súčet rozpočtových opatrení z predošlých uznesení

zrušilo

- uznesenie č. 348/2021 zo dňa 2. 3. 2021 v znení: „Obecné zastupiteľstvo schvaľuje záväzné stanovisko na realizáciu líniovej elekumunikačnej optickej stavby „INS_FTTH_PN_PIES_ 01_Banka“ v celej obci Banka a súhlas k vydaniu rozhodnutia na umiestnenie stavby.“

- uznesenie č. 358b/2021 zo dňa 14. 4. 2021 v znení: „Obecné

zastupiteľstvo schvaľuje uzavretie zmluvy o budúcej zmluve na prenájom nehnuteľného majetku obce C-KN parc. č. 1188/12 ostatná plocha o výmere zastavanej objektom zariadenia rýchleho občerstvenia vybudovaného v rámci projektu „Zhotovenie projektov dokumentácie a vybudovanie zariadenia rýchleho občerstvenia v areáli futbalového ihriska v obci Banka“

za podmienok: najnižší nájom 600 € mesačne, doba nájmu určitá, najviac 10 rokov, s víťazom výzvy vyhlásenej obcou Banka dňa 7. 12. 2020, ktorým je spoločnosť ORS service s. r. o., E. F. Scherera 4800/28, 921 01 Piešťany, IČO 48025950 a poveruje starostku obce k právnym úkonom vedúcim k plneniu uznesenia“

OcÚ Banka

doprava

Cestu na Havran opravujú na viacerých úsekoch naraz

Rekonštrukčné práce sa čoraz viac približujú k centru obce. Aktuálne prebieha stabilizácia svahov.

Premávku riadia prenosné semaforey. Napriek obmedzeniu jedného jazdného pruhu dôležitej cestnej komunikácie zatiaľ k výrazným zdržaniam nedochádza. V úseku od odbočky na Bakchus vilu po motorest cestári vyfrézovali asfalt. „Bude vybudovaných deväť gabiónových múrov a dva mikropilótové železobetónové prahy na zaistenie stability násypov cesty a svahov. Konštrukcia múru pozostáva z drôtovo-kamenných košov, ktoré budú do zemného telesa kotvené tuhým geomrežou,“ uvádza TTSK.

TTSK, red

Cestárov sme zachytili pri navážaní štrku do prepadnutých krajín. | foto: vv

Testovanie sa skončilo

Nejeden nosohltan si vydýchol. Antigénové testovanie sa skončilo – od 3. mája už nie je potrebný test do školy ani do práce. Prvé testovanie prebehlo počas víkendu 23. a 24. januára. V polovici februára sa prešlo na jednoduchové testovanie. Opäť sa ukázala disciplinovanosť testovaných občanov a súdržnosť dobrovoľníkov, ktorí pod starostkiným vedením každý víkend vytvorili odberný tím, a to aj napriek pracovnej vyťažnosti.

podĎakovanie od starostky obce

Touto cestou sa chcem veľmi pekne poďakovať celému testovaciemu tímu, ktorý až doteraz zabezpečoval testovanie v našej obci:

skvelé zdravotníčky:

- Adrika Chalásová
- Jitka Vdoviaková

šikovní dobrovoľníci:

- Patrik Vdoviak
- Dominika Strečanská
- Gabika Miniariková
- Baška Mohelníková
- Dominika Kolečáková
- Andrej Chalás
- Baška Julinyová

dobrovoľní hasiči:

- Viktor Vrábel
- Adam Hanic
- Martin Šmehlík
- Šimon Garec

Vďaka aj vám všetkým za toleranciu, pochopenie a ohľadupnosť. Budte zdraví a pozitívne naladení. Spolu to zvládneme. Ďakujem.

Tatiana Julinyová, starostka obce Banka

Hlavnými vytieračkami na odbernom mieste v telocvični boli zdravotné sestry Jitka Vdoviaková (vľavo) a Adriana Chalásová (vpravo), obe z Banky. | foto: vv

šport

Motokrosová trať opäť ožila

V sobotu 15. mája sa motokrosová trať v časti Rovniny zaplnila motokrosovými nadšencami. Motoklub Ahoj počas dopoludnia pripravil pre záujemcov predvážiacu jazdu motocyklov značky Gas Gas. Po jazdách si účastníci opiekli špekačky.

Motocykle španielskeho výrobcu si vyskúšalo dvadsať jazdcov. | foto: vv

Prišli rôzne skúsení motocyklisti zo širokého okolia. | foto: vv

odpad

Kalendár vývozov triedeného odpadu na mesiac jún

Termíny vývozov komunálneho i separovaného odpadu určuje a vývoz zabezpečuje spoločnosť Marius Pedersen, a. s. (tel. č.: 033/77 41 954).

Máj rozžiariť centrum obce

V posledný aprílový deň sa na Banke už tradične staval máj. Síce bez obecnstva, bez dychowky, bez občerstvenia, ale predsa. Skoro desaťmetrový smrek krátko po desiatej hodine vyzdobili stužkami zamestnanci obecného úradu. K nebu ho vztýčili chlapi z obce. Pevne veríme, že takto o rok sa pri soche sv. Vendelína stretneme aj s vami.

Pracovníčka úradu Adriana Hrutková zdobí máj stužkami.

Máj vztýčili technickí pracovníci obecného úradu, nohejbalisti a dobrovoľní hasiči.

Vlastimil Strečanský (vľavo) a Štefan Krajčech upevňujú strom.

Vyzdobený smrek bude zdobiť obec do posledného májového dňa.

SODB 2021

Ak ste sa ešte nesčítali, máte poslednú šancu

Doposiaľ nesčítaní občania majú možnosť sčítať sa **do 13. júna 2021** jedným z nasledovných spôsobov:

1. Mobilný asistent

Po telefonickom dohovore (0901 745 177) navštívi mobilný asistent domácnosť danej osoby.

2. Stacionárny asistent

Stacionárny asistent sčíta obyvateľa, ktorý sa dostaví na kontaktné miesto zriadené v **budove hasičskej zbrojnice** (niekdajší obecný úrad) so sídlom **Topoľčianska cesta 23** a to v nasledovných časoch:

pondelok – piatok streda, sobota
10.00 – 11.00 h 15.30 – 18.00 h

Zdôrazňujeme, že obyvateľ je zo zákona povinný sčítať sa. Od počtu obyvateľov závisí výška podielových daní, ktoré obec dostane od štátu.

Ocú Banka

112

Po zraneného cyklistu priletel vrtuľník

V sobotu 24. apríla približne o 13. hodine smerovali všetky záchranné zložky k zranenému cyklistovi na kopec Ahoj. Kvôli podozreniu na poranenie chrbtice bol na miesto privolaný záchranný vrtuľník.

Vrtuľník pristál na úpätí horného svahu. Pozemných záchranárov s vybavením vyviezli na kopec hasiči na štvorkolke. | foto: vv

Prvú pomoc zranenému tridsiatnikovi poskytol obyvateľ našej obce Marián Mička, ktorý práve prechádzal okolo. Záchranári mužovi podali infúziu s liekmi na tlmenie bolesti. Priamo v teréne mu vykonali antigénový test.

S transportom dvojmetrového muža k vrtuľníku pomáhali piešťanskí záchranári, policajti, profesionálni hasiči aj dvaja dobrovoľní hasiči z Banky.

Záchranársky vrtuľník cyklistu transportoval do trnavskej nemoc-

nice. Ako informoval príbuzný, mal veľké šťastie. Utrpel odreniny po celom tele, avšak po CT vyšetrení bol na druhý deň prepustený do domácej liečby. Vážnejším zraneniam zabránila aj cyklistická prilba.

red

Ked' vojak objaví v záhrade granát

Predstavte si, že pracujete s rýlom v záhrade a v tom vám padne zrak na hrdzavý predmet splývajúci s blatom. To správne napätie príde, keď zistíte, že ide o granát z medzivojnového obdobia alebo z čias druhej svetovej vojny. Československý granát, vzor 34 objavil v utorok 27. apríla Henrich Harcsa na svojom pozemku na Kamennej ulici.

Ako ste sa dopracovali k tomuto nálezu?

Chystám základy na garáž. Robím „šalung“ (debnenie). Dnes som potreboval dokopať len úzky pás dvadsaťpäť centimetrov dlhý a päť centimetrov široký. Musel som kopať náuzko. Nakoľko je tam suť, čiže nejaké kúsky betónu a tehál, ide to horšie, tak som to vykopával rýlom. Narazil som na hnedkastý kus zoxidovaného železa. Vytiahol som ho z tej úzkej ryhy išlo ťažšie. Predpokladal som, že tento valček je kus trubky.

Keď som ten predmet vybral, pozrel som sa naň bližšie. Plechové časti navrchu boli poškodené koróziou, bola tam aj diera. Prstom som ten predmet očistil od blata. Otvoril sa spodok, kde bol lisovaný plechový pás. Pri útočných granátoch je totiž vrhová poistka tvorená pružným plechovým pásikom, ktorý je navinutý. Vzhľadom na to, že v mojej bývalej praxi som sa s takýmito vecami stretával, vzbudilo to vo mne podozrenie, že by mohlo ísť o ručný útočný granát.

Nebol som si ale presne istý typom. Keďže už mám odborný pohľad, na internete som v priebehu piatich minút našiel typ tohto ručného granátu. Akonáhle som si bol istý, že ide o nevybuchnutú muníciu neznámeho pôvodu, ktorú som ako znalý v obore definoval, kontaktoval som Krajské riaditeľstvo policajného zboru v Trnave, ktoré prostredníctvom operačného dôstojníka poslalo pyrotechnikov.

Bol by granát v takomto stave funkčný?

Vzhľadom na to, že tam bol ešte

pásik, poistka sa vnútri nachádzala, takže granát mohol byť aktívny. Pri korózii nikto nevie, čo je poškodené, čo sa môže uvoľniť, a preto som aj narábal tak, aby k samovoľnému iniciovaniu nedošlo. Aj keď sa funkčnosť nedá potvrdiť na sto percent, faktom je, že nálož tam bola.

Čo skonštatovali policajní pyrotechnici?

Jednoznačne stanovili, že ide o aktívnu muníciu. Vzhľadom na to, že bola v značne poškodenom stave a výbušná nálož aj inicializačná rozbuška boli prítomné, pyrotechnici sa jednoznačne rozhodli, že ju musia v čo najkratšej dobe zlikvidovať.

O aký granát išlo?

Hovoríme o ručnom útočnom granáte, vzor 34, to znamená, že bol vyrábaný od roku 1934. Ide o medzivojnovú muníciu československej armády. Bola aj bežnou výbavou opevnení na hraniciach, ktoré sa budovali pred vojnou. Obsahuje asi sto gramov trinitrotoluenu (TNT) s tým, že časť nálože je ešte opatrená brizantnou trhavinou, ktorá je nebezpečná čo i len pri škrabnutí. V roku 1938 začali tento granát nahrádzať vzorom 38.

Útočné granáty slúžia najmä na boj pechoty – pozemného vojska počas útokov. Tento granát dokáže svojou veľkou tlakovou silou otvoriť dvere či odstrániť zátarasy. Na rozdiel od obranného granátu neobsahuje veľa črepín, ale pri blízkom výbuchu nekrutej osoby má smrtiaci účinok približne na vzdialenosť 13 metrov. Ak granát

Model nájdeného granátu pochádza z roku 1934, avšak používal sa ešte dlhé roky, a to aj počas 2. svetovej vojny. | foto: Henrich Harcsa

vybuchne v ruke, tlakovou vlnou dochádza k smrteľným poškodeniam tela. Takisto dokáže ublížiť, ak tlaková sila vymrští napr. kamene.

Mal by podľa vás laik šancu rozpoznať, že ide o granát?

Bežný občan by sa tým asi nezapodieval. Hodil by granát ďalej, alebo by ho zanesol do zberu. Musel by to byť odborník, ale aj ja som si najskôr musel ten predmet očistiť, aby som vôbec vedel, čo to je. Nebyť toho, že mám s výbušninami skúsenosti, neprikladal by som tomu vážnosť. Mohol by som ho hodiť bokom a vtedy by mohol vybuchnúť.

Ako sa sem mohol granát dostať?

Munícia z druhej svetovej vojny sa môže povaľovať kdekade, aj mimo bojísk. Mohol ju niekto nájsť – deti sa s ňou bežne hrali počas druhej svetovej vojny. Odniesli si ju a zakopali doma, aby nemali problém.

Podľa rozprávania máte už s výbušninami skúsenosti...

V rámci mojej kariéry vo vojsku som prešiel niekoľkými kurzami. Už na vysokej škole sme mali kurz trvania. Ako ženijní náčelníci, ako ženijná odbornosť, sme mali na starosti aj využitie ženijnej munície pre rôzne účely ničenia a výstavby, napr. na budovanie okopov, na zemné práce, likvidáciu objektov,

ničenie mostov i nájdenej munície.

V Eritrey v rámci mierovej jednotky OSN sme robili odminovacie práce. Mal som na starosti ženijné-pyrotechnické skupiny, kde boli výbrojári ako pyrotechnici a tiež ženisti, ktorí pracovali spoločne.

Je to, dá sa povedať, že osud. Človek sa na to pozerá iným okom, okom skúsenosti, ktoré zažil. Keď som prišiel na prvú dovolenku z Eritrey a išiel som s rodinou na prechádzku na Bezovec, prichytil som sa pri tom, ako sa pozerám na každý krok pred sebou, na čo stúpam. Len som sa nad tým pousmial.

Viktor Vrábek

Trnavskí pyrotechnici granát zaistili a odpálili v bližšie neurčenej prírodnej lokalite. | foto: Viktor Vrábek

Henrich Harcsa počas misie OSN v Eritrey v rokoch 2001/2002 | foto: arch. H. H.

Odčítanie vodomero

Trnavská vodárenská spoločnosť, a. s. vám oznamuje, že **odo dňa 17. 5. 2021** bude prebiehať odčítanie odberných miest, ktoré spravuje naša spoločnosť. Ďakujeme, že nám umožníte prístup k Vaším meradlám.

TAVOS, a. s.

Platba daní a poplatkov

Vážení občania, miestne dane a poplatky môžete uhradiť prevodom na účet alebo osobne na obecnom úrade **v stredu v čase od 08:00 do 12:00 hod. a od 13:00 do 17:00 hod.** Je potrebné priniesť so sebou priložený výkaz kvôli identifikácii. Ďakujeme.

Ocú Banka

Naspäť v škole!

Po návrate do školských lavíc opakujeme a dobiehame neprebraté učivo, ale snažíme sa robiť aj niečo navyše.

■ V apríli sa konalo online okresné kolo pytagoriády. Žiak Matej Krajčírik (7. A – kategória P7) sa umiestnil na 3. mieste a žiak Michal Krajčírik (8. A – kategória P8) sa umiestnil na 2. mieste. Nina Magulová (6. A) bola tiež úspešnou riešiteľkou v kategórii P6. Gratulujeme!

■ Spoločne so žiakmi 1. stupňa sme sa zo školských lavíc vybrali do prírody, a to v piatok 23. apríla. Vzali sme vrecia, rukavice, rúška a vyzbierali sme odpad v našej obci.

■ Škola sa opäť zapojila do súťaže o prísun čerstvého ovocia a zeleniny pre každého žiaka našej školy

na celý školský rok tak, ako sa nám to podarilo aj tento školský rok. Zahlasujeme za našu školu a doprajme našim deťom čerstvé ovocie a zeleninu. Online hlasovanie prebieha od 13. mája 2021 do 23. júna 2021 na cerstvehlavicky.sk.

Róbert Valovič, foto: K. Šimkovičová

téma

Bananskí hasiči pomáhajú už 130 rokov

Dobrovoľný hasičský zbor je najstaršou organizáciou pôsobiacou v obci Banka. Tento verejnoprospešný spolok bol oficiálne založený v roku 1891, avšak obyvatelia sa v tejto oblasti čínili už dávno predtým. 130-ročná hasičská tradícia je v slovenských obciach skôr ojedinelým úkazom. Srdečne pozývame deti i dospelých v sobotu 26. júna na futbalové ihrisko, kde si toto jubileum pripomenieme popoludňím plným hasičských ukážok (kompletnú pozvánku nájdete na zadnej strane novín).

Vznik zboru

Práve tak ako v okolitých obciach aj na Banke sa v minulosti často vyskytovali požiare. V roku 1891 tu vznikol dobrovoľný hasičský zbor. Prvým veliteľom sa stal Ján Jurkovič a jeho zástupcom (podveliteľom) Jozef Drahovský. Zbor mal 18 členov: Pavel Chalás, Peter Chalás, Štefan Chalás st., Štefan Chalás ml., Ján Gabriš, Michal Gabriš, Ján Gašpar, Mikloš Gašpar, Jozef Gregorička, Michal Kubán, Ján Rusnák, Jozef Rybárik, Michal Šnajdár a iní.

V rovnakom roku obdržal hasičský zbor výstroj aj rovnošaty. Onedlho bola zakúpená štvorkolesová konštruktívna striekačka. Naši predkovia vyrážali k požiarom nielen na Banke, ale aj v Piešťanoch, Moravanoch nad Váhom, v Hubine, Ratnovciach a v ďalších okolitých obciach. Oheň zachvacoval najmä domy, stodoly a kozly (stohy slamy). V porovnaní s dneškom sa požiare na Banke vyskytovali oveľa častejšie. Existencia hasičského zboru v obci tak bola opodstatnená, ba priam nevyhnutná.

V roku 1899 horel Sedlákov dom a Weiszove kozly. V roku 1900 horelo až 10 domov (Dubovského, Macka, Vetríka, Šnajdara, Valacha, Moravčika a ďalších) a tiež Slezárikova stodola. V roku 1901 požiar postihol domy Valka, Pisárika a ďalších. V roku 1904 horel okrem iného Gašparov dom

a Löwyho stodola. V roku 1908 zachvátil požiar stodoly Minárika, Šeba, Macka a Gašpara. V roku 1911 horela Vetríkova stodola. O 3 roky neskôr vzplanula Löwyho pálennica.

Hasičstvo v medzivojnovom období

V období Prvej česko-slovenskej republiky vypuklo viacero požiarov. Tunajší hasiči likvidovali požiare na Banke aj v okolitých obciach. V roku 1930 horel Winterov kozel, v roku 1932 sa rozpúťali požiare v Jakubcovom dome a v Moravčíkovej maštali. V Piešťanoch horeli Mišurove stodoly a Löwyho garáž, v Moravanoch horel sklad dreva. V roku 1933 postihli plamene Hrnčárovu a Gabrišovu stodolu, Drahovského dom a Jánoškov kozel. V Piešťanoch horeli Nedorostove a Vankove kozly a stodoly. V roku 1934 vzplanula okrem iného Šebova stodola na Banke a Winterov les v Ratnovciach. Horela tiež sýpka na Dolnom majeri a kravský matečník na Hornom majeri. Zahynuli vtedy 3 kravy.

Počet členov Dobrovoľného hasičského zboru v Banke sa pohyboval okolo čísla 15. Veliteľmi boli: Sylvester Rybárik, Stanislav Klampár a Rudolf Marek. Hasičmi boli: Eduard Dubovský, Vojtech Dubovský, Karol Gabriš, Ján Rusnák, Ján Macko, Gašpar Macko, Ján Miškech, Jozef Šebo a Štefan Vetrík.

Viacerí zaslúžilí hasiči získali

vyznamenania. V roku 1933 dostal Jozef Rusnák 35-ročnú služobnú medailu. Taktiež boli udeľované 10-ročné medaily. Okrem Sylvestra Rybárika ju v roku 1935 dostali: Stanislav Klampár, Matúš Šnajdar, Štefan Vetrík, Blažej Klampár, Jozef Šebo, Eduard Dubovský, Ján Rusnák, Ján Macko a v roku 1936 aj Ján Miškech. Veliteľom Hasičskej okresnej jednoty v Piešťanoch bol v 30. rokoch Rudolf Dörnhoffer, vedúci bananský notár.

Členovia dobrovoľného hasičského zboru sa stretávali na riadnych schôdzach. Zúčastňovali sa tiež hasičských cvičení, napr. v roku 1927 sa konalo okresné cvičenie v Piešťanoch a v roku 1928 obvodné cvičenie v Drahovciach. V septembri 1928 uskutočnili verejné nočné hasičské cvičenie na Banke. Cvičenia sa konali zväčša na starom bananskom futbalovom ihrisku, ktoré sa nachádzalo vedľa obtokového ramena Váhu pod hradsťou cestou. Na výjazdoch sa používala ručná striekačka ťahaná koňmi. Hasičská zbrojnica sa nachádzala pod kostolom v starej škole (v dome Sameka).

Hasiči mali svojho zvolávača – trubača, ktorý ich trúbením zvolával v prípade požiaru alebo cvičenia. Trubačom na Banke bol Blažej Klampár. Trúbil na troch miestach – pri Kostole sv. Martina, pri dome Drahovského a tiež pri Mackovom dome.

Spoločný hrob hasiča Štefana Javorku a chlapca Rudolfa Strechaya

V roku 1925 sa pri pontónovom moste stala tragédia. Vo Váhu sa začal topiť mladík Rudolf Strechay z Banky. Zachrániť ho išiel hasič Štefan Javorek. Obaja sa však vo vodách Váhu utopili. Sú pochovaní v spoločnom hrobe na bananskom cintoríne.

Miestny hasičský zbor sa staral aj o poriadok počas obecných a cirkevných podujatí, akými boli Dni slobody, stromkové slávnosti, oslavy narodenín prezidenta Tomáša Garriguea Masaryka, výročia oslobodenia Banky, sviatosti prvého svätého prijímania a iné.

Dňa 10. mája 1931 sa na Banke konali oslavy 40. výročia vzniku dobrovoľného hasičského zboru. Po kázni dekana Šišku z Hlohovca

nasledovala poľná svätá omša. Vzápätí sa uskutočnila posviacka práporu (zástavy) hasičského zboru, ktorú vykonal prepoš (vyšší cirkevný hodnostár) Pongrácz z Nového Mesta nad Váhom. Po rozvinutí práporu doň symbolicky zatĺkli pliešky s menami podporovateľov.

Popoludní bol položený veniec na hrob člena Štefana Javorku, ktorý v roku 1925 zahynul počas záchrany topiaceho sa mladíka. V rámci osláv dostal veliteľ hasičského zboru Sylvester Rybárik vyznamenanie v podobe záslužného kríža. Menovaný bol v tom čase zároveň starostom Banky.

Požiarnci po 2. svetovej vojne

Tunajší hasiči boli aktívni aj počas socializmu, keď boli premenovaní na požiarncov. Požiarncami boli: Vojtech Dubovský, Jozef Major, Rudolf Marek, Ján Miškech, Gašpar Moravčík, Ján Rusnák, Juraj Rusnák a ďalší. Začiatkom 50. rokov bol veliteľom Rudolf Marek, po ňom Gašpar Moravčík a od polovice 60. rokov Anton Vetrík. Neskôr bol veliteľom Róbert Uhrín st.

Okrem veliteľov mali dôležitú funkciu predsedovia a tajomníci zboru, ktorí ho spravovali po organizačnej stránke. V 50. rokoch

boli požiarnci združení v Česko-slovenskom zväze požiarnej ochrany, miestna jednota Banka, okres Piešťany a po roku 1960 v Zväze požiarnej ochrany ČSSR, základná organizácia (ZO ZPO) Banka. Prvým predsedom ZO ZPO v Banke bol Jozef Major.

Koncom 50. rokov pribudli mladí požiarnci. V roku 1959 vzniklo družstvo hasičov, ktorého členmi boli: Emil Gabriš, Jozef Gabriš, Libor Jahoda, Jaroslav Košinár, Florián Macko, Dominik Marek, Jozef Marek, Jaroslav Moravčík, Róbert Uhrín st., Anton Vetrík, Peter Vetrík, Cyril Švec, Silvester Vetrík a ďalší. Počet požiarncov sa pohyboval od 12 do 15. Hasili dokonca aj lesné požiare. Na oslavách a počas sviatkov vystupovali v slávnostných uniformách.

Miestni požiarnci sa zúčastňovali súťaží družstiev v rámci okresu Trnava, na ktorých získali niekoľko prvých miest. V 70. rokoch reprezentovali Západoslovenský kraj na celoštátnej súťaži v Martine.

V roku 1964 sa predsedom zboru stal Libor Jahoda. Od roku 1983 bol veliteľom Ján Šmehlík st. Dlhoročným tajomníkom bol Juraj Rusnák, po ňom v roku 1986 nastúpil Peter Šmehlík. Popri hasebnej činnosti sa požiarnci zúčastňovali

Bananskí požiarnci počas návštevy požiarneho útoku v 50. rokoch minulého storočia

rôznych školení. Výchove mladých požiarncov sa venovali Dominik Marek a Ján Šmehlík st.

Hasiči po revolúcii

Po roku 1989 začal zbor stagnovať. Kritické obdobie sa naplno prejavilo na prelome tisícročí. Organizácia zostala de facto nefunkčná.

Stagnácia trvala do roku 2018, keď zbor vďaka skupine nadšencov vstal z popola. Momentálne má celkom 19 dospelých členov. Všetci úspešne absolvovali základnú prípravu hasičských jednotiek a rozšírený kurz prvej pomoci.

Bananskí hasiči vyrazajú najčastejšie k spadnutým stromom,

k zatopeným pivniciam a požiarom rodinných domov. Disponujeme zachovalým vozidlom Avia A31 a protipovodňovým príviesnym vozíkom. Momentálne čakáme na pridelenie moderného zásahového vozidla Iveco Daily, ktoré by zásahovú činnosť zefektívnilo.

Okrem výjazdovej činnosti pôsobia naši hasiči aj v preventívno-výchovnej, kultúrno-spoločenskej a športovej oblasti. Obec reprezentuje viac ako 25 mladých hasičov, ktorí sú zadelení do troch vekových kategórií – Draci (dorast), Draci (Plameniari) a Dráčikovia (prípravka). Trénujú pod dohľadom troch trénerov počas celého roka.

text a foto: DHZ Banka

súťažný hlavolam

Historické priezviská

Podľa údajov z urbárov Hlohoveckého panstva sa v 16. storočí na Banke vyskytovali nasledujúce priezviská: Dubovský, ... (tajnička na 21 písmen). V 2. polovici 19. storočia sa na Banke najviac vyskytovali tieto priezviská: Gabriš, Gašpar, Chalás, Julíni, Moravčík, Rusnák a Rybárik.

S	P	R	Á	Z	D	N	I	N	Y	A	T	N	A	R	G	G	
A	U	A	P	M	A	R	B	T	V	I	B	T	Á	R	I	P	
C	K	M	R	Ô	Á	I	E	I	D	Š	R	R	CH	H	O	A	
L	Í	Á	U	S	R	Č	L	U	O	A	A	S	A	Š	V	N	
L	L	C	I	H	O	O	A	A	V	V	B	S	T	F	L	E	
A	O	C	E	P R E D K O V I A										D	U	K	T
Š	Ž	H	O	R	O	CH	B	H	L	Č	A	Z	N	K	T	O	
K	E	T	O	T	G	R	E	O	E	A	K	Ž	O	K	O	P	
O	E	L	R	K	A	I	B	E	N	Z	Í	N	A	M	A	I	
L	U	A	A	Č	L	E	N	O	K	I	Á	R	S	N	É	E	
A	S	L	N	K	O	A	Á	K	A	R	T	A	N	I	E	R	

ALKOHOL	NETOPIER
AUDIT	OLIVA
BANKA	OTRAS
BENZÍN	PIRÁT
CISÁR	POKOŽKA
CÍČER	POŠTA
ČLENOK	PÔROD
DOVOLENKA	PRÁZDNINY
EBONIT	RAMPA
FARBA	ROGALO
GRANT	SLNKO
HASIČ	ŠELAK
HUMUS	ŠKOLA
IZOMÉR	TANIER
KONÁR	TRAKT
KVARTA	VIADUKT
LETOPOČET	ŽOLÍK
LIEHOVAR	

- Jeden z riešiteľov získa knižku **Šlabikár šťastia (Pavel Hírax Baričák)**, ktorú do našej súťaže venoval **Marek Polák – Antikvariát Knihaantik**. Pošlite do **20. júna 2021** správne riešenie hlavolamu spolu s vašimi kontaktnými údajmi na e-mailovú adresu **sutaz@obecbanka.sk**. Zapojením sa do súťaže súhlasíte so spracovaním osobných údajov. Prajeme veľa šťastia!
- Riešenie z minulého čísla znie: **s pomocou dlhej drevenej žrde**. Výhercom knižky *Tajomstvá babičkinej kuchyne* sa stal **Vlastimil Strečanský**. Gratulujeme!

OSLAVY 130. VÝROČIA ZALOŽENIA DOBROVOĽNÉHO HASIČSKÉHO ZBORU BANKA

Sobota, 26. jún 2021, od 14:00 hod.

Futbalové ihrisko Banka

požiarny útok Drakov (staršie deti) a Dráčikov (prípravka)

striekanie z ručnej aj motorovej požiarnej striekačky

prehliadka vozidiel integrovaného záchranného systému

vozenie sa v hasičskom aute

ukážka práce psovodov

súťažné disciplíny pre deti i rodičov

stredoveký tábor

maľovanie na tvár

skakací hrad

zábava s DJ Mikim

Občerstvenie je zabezpečené.

Zmena programu vyhradená. V prípade nepriaznivého počasia včas oznámime náhradný termín.

Šéfredaktor, fotograf, grafik a autor hlavolamov: Viktor Vrábel

Texty môžete zasielať do 20. dňa v mesiaci na e-mail hlasnik@obecbanka.sk alebo priniesť na obecný úrad. Upozornenie: Podujatia môžu byť snímané. Redakcia si vyhradzuje právo na jazykovú korektúru textov. Poskytnutím textového a obrazového príspevku súhlasíte so spracovaním osobných údajov. Všetky vydania Bananského hlásnika nájdete na webovej stránke www.obecbanka.sk. | Názov: Bananský hlásnik; vydavateľ: Obec Banka (Topoľčianska cesta 50, 921 01 Banka; IČO 35594233); evidenčné čísla: EV 5581/17, ISSN 2585-7959; náklad: 800 ks; periodicita: mesačník; ročník: 19.; číslo: 5.; cena: nepredajné; dátum vydania: 25. 5. 2021.